

VERKENNING

Conflicten: staan voor mezelf of buigen voor Jezus?

Ernest Ouwejan

Op het moment dat ik gevraagd werd om een artikel te schrijven over conflicten, be kroop mij een vraag: waarom vragen ze mij? Denkt men bij WEGWIJS wellicht dat ik goed ben in het oplossen van conflicten? Die gedachte zou ik wel graag willen koesteren, maar de praktijk van mijn leven is wel wat weerbarstiger. Ik los soms conflicten op, maar soms veroorzaak ik ze ook. Maar misschien is het juist daarom wel goed dat ik over conflicten schrijf. Ik ben ervaringsdeskundige op beide terreinen.

Vooraf

Voordat ik verder dit artikel schrijf, moet mij nog iets van het hart. Een bekentenis. Ik schreef al, dat ik in staat ben tot het veroorzaken van conflicten. Daarmee bedoelde ik conflicten met mensen om mij heen.

Maar het is nog erger.... Ik veroorzaak ook conflicten met mijn Schepper. Dat kun je haast niet begrijpen. God heeft mij geschapen. Mij leven en levensgeluk gegeven. Ik geniet van mijn gezin, geniet van mijn werk. Ja, ik geniet ook van mezelf zoals ik ben met mijn gaven. En ik ben er God intens dankbaar voor.

En toch..., er zijn veel momenten dat ik God verdriet doe. Dan zou ik dankbaarheid moeten uiten, maar dan is er slechts ondankbaarheid. Soms zelfs kan het mij allemaal even niets schelen. Ik ben best wel eens een ellendig type.

Wat is Jezus dan geweldig! Nooit laat Hij mij in de steek. Nooit! Zelfs niet als ik mijn dwarse momenten heb. Zoals Hij Paulus in dienst nam en diens weerstand brak, zo opent Hij mij steeds opnieuw de ogen voor Zichzelf. Zoals Hij Petrus in dienst hield, zo houdt Hij mij in dienst.

Hij vergeeft mijn schuld en wast mij steeds weer helemaal schoon. En Hij geeft mij de Heilige Geest. De Heilige Geest werkt in mijn hart. Hij helpt mij uit het moeras. Van Hem mag ik veel verwachten. Hij wil mij immers vernieuwen.

Jezus

Jezus leert mij liefhebben. Daarmee leert Hij mij om niet alleen maar naar mijzelf te kijken. Bezig zijn met jezelf is niet verkeerd, wel *alleen* maar bezig zijn met jezelf. Jezus leert mij wat 'dienen' is. De vieze stinkvoeten van de ander wassen.

Jezus leert mij niet te schreeuwen of mijn stem te verheffen. Hij leert mij de minste te willen zijn. Hij leert mij naar mijn motieven kijken. Waaróm doe ik iets of zeg ik iets? Waaróm laat ik dingen na? Doe ik dat alleen voor mezelf? Of ben ik ook bezig met andermans belang?

Confronterend voor de discipelen. Confronterend voor mij. Zeker als ik bij andermans belang denk aan Gods recht op mijn *hele* hart, mijn *hele* verstand en *al* mijn krachten....

Conflicten

1. Conflicten en mensen gaan samen. Mensen zijn zondige mensen. Mensen zijn soms onevenwichtig. Niet volwassen geworden. Ze hebben deuken en blutsen opgelopen in het leven. Soms is dat hersteld, maar soms blijft het pijn doen. Soms ben je je bewust van dergelijke onevenwichtigheden, maar soms ook niet. Maar mijn gedrag en spreken worden wel mede bepaald door die achtergronden.

Wanneer nu twee mensen met elkaar omgaan, dan kan dat dus gemakkelijk tot wrijving leiden. Wanneer er honderden met elkaar leven, kan dat nog gemakkelijker tot problemen leiden. Een beetje nuchterheid is dus geboden. Mildheid naar de ander ook. Sommigen hebben echt een vreselijke jeugd gehad.

2. Conflicten zijn er soms zomaar. Over de kleinste dingen kunnen mensen met elkaar overhoop liggen. (Ik zou nu gemakkelijk uit mijn huwelijksleven een voorbeeld kunnen noemen. Maar ik laat het na. Onze afspraak is: geen voorbeelden uit het gezinsleven in preek of artikel. Bovendien kunt u zelf ongetwijfeld moeiteloos iets invullen.) Dat conflict heeft dan duidelijk niets met het onderwerp te maken. Het conflict zegt slechts iets over mijzelf en de ander. Wij willen gewoon geen water bij de wijn doen. Ik wil gewoon niet toegeven. Nou ja, gewoon.... Vroeg Jezus niet wat anders? Iets over de minste?

3. Conflicten gaan soms ook over dingen die voor mensen principieel liggen. Dan zijn het geen futiliteiten waarover het gaat. In het bovenstaande zou je mensen nog kunnen vragen om zichzelf wat minder serieus te nemen. In dit geval kun je dat niet doen. Juist omdat men zich serieus neemt, is er het conflict.

Mensen zullen geen water bij de wijn willen doen. Het is immers een principiële zaak? Zij zeggen wel de minste te willen zijn, maar dat kan in deze kwestie in ieder geval niet betekenen dat ik mijn standpunt wijzig. Het is principieel.

In dit verband spreekt Paulus in Romeinen 14 en 15 over zwakken en sterken. Hij leert de zwakken niet te oordelen en de sterken niet te minachten. Juist omdat je standpunt principieel is, kan zich in je hart gemakkelijk een oordeel nestelen of kan er minachting binnendringen. De apostel verwijst ons naar wat ons verenigt. Wie eet, doet het om de Here. En wie niet eet dan? Ook hij doet het om de Here. Ds. Geertsma staat bij dit aspect ook stil in zijn artikel (zie p. 49-51) en verwijst ons naar ons gezamenlijk belijden.

Bemiddeling

Ik wil u graag nog wijzen op een belangrijk hulpmiddel: mediation.

Wat is mediation? Dat is een vorm van conflictbemiddeling. Maar een bijzondere vorm.

Jezus zegt in Matteüs 5 tegen zijn toehoorders: Als je van plan was te offeren en je herinnert je dat je broer iets tegen je heeft, verzoen je dan eerst met je broer en kom dan terug om te offeren.

In dat proces van verzoenen komt de mediator te hulp. De mediator is geen figuur bij wie je flink tegen je broeder kunt aanschoppen, waarna het figuur probeert jouw conflict op te lossen. Een mediator brengt je in gesprek met je broer-in-Christus. De mediator wordt feitelijk geen gesprekspartner. Hij is slechts gespreksleider. Niet hij lost jouw conflict op, maar hij laat dat aan jou en die ander over.

De mediator vraagt eerst aan de beide partijen of zij bereid zijn om samen naar oplossingen te zoeken. Daarbij kijk ik als degene met het conflict ook in de spiegel: wil ik de ander de kans geven om met mij in gesprek te komen? Wil ik echt naar hem of haar luisteren?

Als beide partijen hun bereidheid uitspreken, wordt dat schriftelijk vastgelegd. Dan is de weg vrij om inhoudelijk aan de slag te gaan. Nogmaals: de partijen gaan met *elkaar* aan de slag en de mediator bewaakt alleen het proces. Hij kan daarbij partijen apart nemen of ze met elkaar laten spreken. Net wat nodig en nuttig is om het proces te laten groeien.

Het mooie van deze aanpak is, dat niet een vreemde met oplossingen aankomt. Nee, de mensen die het conflict hebben, komen zélf met oplossingen. Het zijn dus hun eigen oplossingen. Zelfbedacht. Uit eigen koker. Je bedenkt samen met je opponent oplossingen.

Alleen daarom al zijn de uitkomsten sterk. Je bent al een stukje samen op weg met je opponent.

Slot

Jezus gaf zijn leven. Voor mij. Voor de ander. Jezus had mij zo lief, dat Hij dat voor mij overhad. Hij had ook die ander zo lief dat Hij dat voor die ander overhad.

Wanneer ik die ander haat, is er iets mis. God wil mij liefde leren. Haat past daarin niet. Hoe kan ik mensen, die ik zie, haten en tegelijk God, die ik niet heb gezien, liefhebben. Dan lieg ik feitelijk. Zie 1 Johannes 4:20.

Dit is voor mensen moeilijk. Maar herinner u, dat Jezus u zijn Geest geeft. Hij woont in uw hart. Hij vernieuwt u. Van Hem mag u veel verwachten. Hij brengt werkelijk wat tot stand. Hebt u wel eens voor uw opponent gebeden? Hebt u wel eens voor uzelf gebeden inzake uw conflict? Moet u beslist doen: uzelf zowel als uw opponent voor Gods aangezicht brengen. Dat leert u met andere ogen kijken. Het is de weg van de Geest.

Voor de bespreking

De vragen hieronder zijn soms confronterend. De bedoeling ervan is niet om er mensen mee om de oren te kunnen slaan. Wel moeten dergelijke zaken besproken worden bij een onderwerp als dit.

1. Je komt veel tegen dat mensen een conflict hebben, maar dat geen conflict willen noemen. 'We hebben een zakelijk verschil van mening', heet het dan. Soms krijg ik het gevoel dat men dat zo zegt om gewoon aan het avondmaal te kunnen gaan. Bij een conflict doe je dat niet, bij een zakelijk verschil van mening kan dat wel. Herkenbaar? Moeten wij niet veel eerder het woord conflict gebruiken?
2. Mensen gebruiken soms het avondmaal als drukmiddel. 'Als hij/zij niet inbindt, dan kom ik niet aan de tafel.' Dat is een vreemde gang van zaken. Je probeert de ander zo tot capitulatie te dwingen. Maar dat is toch heel wat anders dan de ander liefhebben en hem willen behagen?
3. Ik heb redelijk vaak horen citeren uit Romeinen 15:2. In alle gevallen (geloof ik) werd geciteerd om de ander te dwingen zijn standpunt op te geven. Maar Romeinen 15:2 is tegen mijzelf gericht. Wil ik net als Jezus Christus de ander behagen (vs.3)? Concreet: wilt u dat echt?
4. Bent u bereid om in een conflict te erkennen dat de ander God werkelijk en oprecht wil dienen?
5. Is in de conflicten die u hebt, het eigenlijke probleem niet dat u gewoon niet wilt buigen? U bent gewoon te trots?
6. Stellingen:
  - a. In onze tijd, waarin het individu centraal staat, is het extra moeilijk om de ander te willen behagen.
  - b. Onze tijd, waarin beleving meer centraal staat, geeft mogelijkheden om de ander werkelijk te bereiken.
7. Jezus heeft mij aanvaard. Wat betekent dat voor mijn houding tot de ander (Mat. 18:21-35)? Blijf in de discussie niet theoretisch!